

Тържествено откриване на Международната година на химията 2011

На 20-ти декември 2008 г. 63-та Генерална асамблея на ООН прие резолюция за обявяване на 2011 година за Международна година на химията, поставяйки честването на това важно международно събитие да се провежда под егидата на ЮНЕСКО и Международния съюз за чиста и приложна химия (IUPAC). Във връзка подготовката за това честване през м. април 2010 г. Съюзът на химиците в България беше домакин на второто заседание на Изпълнителното бюро на IUPAC.

За Международната година на химията президентът на IUPAC г-жа проф. Никол Моро казва „За нас химиците от цял свят това е уникална възможност да обясним на обществеността, включително на медиите, политиците и младите хора, какво представлява химията. Понеже обществената представа за химията е твърде двусмислена, ние не трябва да я защитаваме, а да подчертаваме, че химията е наука на знанието, на разбирането за фундаменталната природа на света, преди да кажем, че тя е също и наука за молекулните превръщания, основа на производството на храни, лекарства, горива и материали. За обществеността химията е винаги отговорна за замърсяването на природата. Ние искаме да покажем, че в действителност химията е необходима при решаването на много проблеми като допринася за преодоляване на глобални предизвикателства. Искаме също да изградим научен капацитет като ангажираме млади хора в научните дисциплини. Това ще бъде разговор между химията и обществото за бъдещия облик на химията за устойчиво развитие в контекста на нейните постижения“.

Международната година на химията 2011 съвпада с:

- 100-годишнината от присъждането на Нобеловата награда по химия на Мария Кюри за откриване на елементите радий и полоний.
- 100 години от основаването в Париж на Международната асоциация на химическите дружества, възникнала от необходимостта за международно сътрудничество между химиците.

За нас Международната година на химията съвпада с 110-годишнината от основаването на първата организация на българските химици. Учредителното събрание е проведено на 24 февруари 1901 г. Приет е уставът и за председател на дружеството е избран проф. Пенчо Райков – професор по органична химия в Софийския университет. Основателите на дружеството са били предимно преподаватели по химия от университета и средните училища. След това са създадени и други дружества обединяващи химиците в отделни райони на страната. След 21 години от основаването си Българското химическо дружество започва да издава списанието „Химия и индустрия“, което е едно от първите научно-технически списания в България. На 5, 6, 7 и 8 юни 1924 г. се провежда първият химически конгрес. Химиците в България се обединяват в Съюз на българските химици. Той развива особено активна дейност в защита на професионалните интереси на своите членове, популяризира постиженията на химическата наука, съдейства за подобряване на обучението по химия, за въвеждане на контрол и анализ на продуктите на химическата ни индустрия и на вносните химикали, лекарства и др.

Тържественото събрание за откриване на Международната година на химията се проведе на 11 февруари 2011 г. в големия салон на Централно управление на Българската академия на науките. При откриване на събранието проф. дн Хр. Баларев направи кратко изложение за ролята и значението на Международната година на химията.

Основния доклад изнесе председателят на Съюза на химиците в България проф. дн Венко Бешков, който разгледа историята на химическата наука и производство за

развитие на човешкото общество и в частност в България. Той изтъкна връзките и взаимоотношенията на химията с другите природни науки и човешката дейност. Разказа за приноса на първите български химици за развитието на висшето химическо образование у нас. Специално внимание обърна на научните изследвания и особено на основните постижения на българските учени от химическите институти на БАН.

Приветствия поднесоха:

– заместник министърът на околната среда и водите инж. Евдокия Манева, която подчерта, че като химик е особено пристрастена към това събитие и увери участниците, че министерството ще окаже подкрепа на химическата общност;

– заместник председателят на БАН акад. Александър Попов;

– председателят на Федерацията на научно-техническите съюзи акад. Васил Сгурев, който подчерта активната роля на химиците за научно-техническия прогрес и връчи почетния знак на ФНТС по случай 110-годишнината на Съюза на химиците в България.

Изказвания, съдоклади и още приветствия бяха направени от ректора на Химико-технологичния и металургичен университет в София доц. д-р Борис Стефанов, декана на Химическия факултет към Софийския университет „Св. Климент Охридски“ проф. дн Тони Спасов, представителя на Пловдивския университет „П. Хилендарски“ доц. д-р Веселин Кметов, от името на Съюза на физиците в България проф. дн Иван Лалов и др.

В същия ден във фойето на БАН бе открита изложба за химическата наука, образование и промишленост в България, която след това е представена в Националния политехнически музей и музея „Земята и хората“.

Преди закриване на събранието проф. Баларев съобщи основните направления на дейностите, които ще бъдат проведени през Международната година на химията:

– „Празници на химията“ – среща на учители и ученици от столичните училища за награждаване на участници в градски, регионални и национални състезания по химия;

– Седма национална конференция по химия с Международна конференция „Зелени технологии и опазване на околната среда“;

– Четиридесет и четвърта национална конференция на учителите по химия на тема „Българското химическо образование в Международната година на химията 2011“;

– Международна работна среща „Приложение на наномембранни технологии във фармацевтичната промишленост“;

– Тринадесета национална конференция по катализ;

– Национални конкурси „Изключителни постижения при откриването и развитието на млади таланти в областта на химията“, „Постигания при създаването на най-подходяща учебна среда за обучение по химия“ и „Изявен млад учен в областта на полимерите“ и др.

Н. Найденов